

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny - PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ-
klasa 8

Dział	zagadnienia	Poziom wymagań na poszczególne oceny				
		<i>dopuszczający Uczeń:</i>	<i>dostateczny Uczeń:</i>	<i>dobry Uczeń:</i>	<i>Bardzo dobry Uczeń:</i>	<i>celujący Uczeń:</i>
KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA	Kim jest osoba przedsiębiorcza? Typy osobowości	- wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość - definiuje osobowość	wymienia cechy osoby przedsiębiorczej	analizuje mocne i słabe strony własnej osobowości, odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej	rozdziela i charakteryzuje typy osobowości	Określa swój typ osobowości
	Role społeczne i rodzaje zachowań	- definiuje pojęcie „rola społeczna” - definiuje pojęcie „rola organizacyjna” - rozpoznaje podstawowe rodzaje zachowań, w tym zachowania asertywne, podaje przyczyny i konsekwencje poszczególnych rodzajów zachowań	- rozdziela i charakteryzuje role przypisane i osiągnane - wyjaśnia, czym są napięcie ról oraz konflikt ról i podaje przykłady wystąpienia tych sytuacji - omawia poszczególne rodzaje zachowań w kontekście osoby przedsiębiorczej	rozdziela i charakteryzuje własne role społeczne i typowe dla nich zachowania	wykazuje potrzebę przyjmowania postawy asertywnej w określonych sytuacjach	- rozdziela i charakteryzuje typowe role organizacyjne - wskazuje przykłady postawy konformistycznej i nonkonformistycznej
	Komunikacja społeczna	wyjaśnia znaczenie terminów: „komunikacja społeczna”, „komunikacja interpersonalna”, „komunikacja werbalna”, „komunikacja niewerbalna”	- wyjaśnia, czym jest komunikowanie się, i omawia przebieg tego procesu, charakteryzując poszczególne jego elementy - wyjaśnia znaczenie komunikacji niewerbalnej w życiu codziennym	- rozdziela i charakteryzuje wybrane elementy mowy ciała - wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne, i podaje ich przykłady	- wymienia i charakteryzuje elementy skutecznej komunikacji - definiuje pojęcie „empatia” - stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska	wymienia i rozdziela poziomy komunikowania
	Podejmowanie decyzji	wyjaśnia znaczenie terminów: „decyzja”,	rozdziela i charakteryzuje fazy	wymienia i omawia zasady podejmowania	charakteryzuje rodzaje decyzji	wykazuje wpływ luki informacyjnej

		„decydent”, „problem decyzyjny”	procesu decyzyjnego - wymienia i charakteryzuje bariery w podejmowaniu decyzji - omawia wady oraz zalety decyzji indywidualnych i zbiorowych	racjonalnych decyzji wyjaśnia, czym jest racjonalność decyzji		na jakość podjętej decyzji charakteryzuje decyzje racjonalne metodologicznie oraz rzeczowo
	Konflikty i ich rozwiązywanie. Negocjacje	- wyjaśnia znaczenie terminów: „konflikt”, „negocjacje”, „mediacje”, „arbitraż” - wymienia cechy i umiejętności przydatne w czasie negocjacji	- wymienia i charakteryzuje wybrane metody rozwiązywania konfliktów - wymienia zalety mediacji i arbitrażu	wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami negocjacji	- rozdziela i charakteryzuje rodzaje konfliktów ze względu na podmiot i przedmiot konfliktu - identyfikuje i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, szczególnie w drodze negocjacji	- podaje różnicę między technikami manipulacyjnymi a technikami negocjacyjnymi - podaje przykłady technik manipulacyjnych stosowanych podczas negocjacji - wymienia i omawia zasady prowadzenia skutecznych negocjacji
ISTOTA FUNKCJONOWANIA GOSPODARKI RYNKOWEJ	Gospodarka rynkowa. Podmioty gospodarki	- definiuje pojęcia: „gospodarka rynkowa”, „mechanizm rynkowy”, „popyt”, „podaż - rozdziela i charakteryzuje typy osobowości wymienia filary gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej	- podaje najważniejsze różnice między gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową - wymienia główne podmioty gospodarki rynkowej	- omawia proces transformacji polskiej gospodarki - wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza	przedstawia argumenty świadczące o nieefektywności gospodarki centralnie sterowanej	charakteryzuje działania składające się na proces transformacji gospodarczej w Polsce
	Rynek w gospodarce	- wyjaśnia znaczenie terminu „rynek” - wymienia funkcje rynku	podaje różnice między rynkiem producenta a rynkiem konsumenta	wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol,	określa rodzaje rynków występujących w najbliższym otoczeniu	wykazuje potrzebę wspierania konkurencji i walki

		• klasyfikuje rynek wg przedmiotu wymiany		oligopol, konkurencję monopolistyczną, konkurencję doskonałą)		z monopolem
	Popyt, podaż i cena	• wyjaśnia znaczenie terminów: „popyt”, „podaż”, „cena”, „dobra komplementarne”, „dobra substytucyjne”, „cena równowagi rynkowej”, „punkt równowagi rynkowej” • definiuje prawo popytu • definiuje prawo podaży	• wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące popyt • wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące podaż	• wskazuje zależność między cenami dóbr komplementarnych i dóbr substytucyjnych a wielkością popytu • analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu	• wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego • wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej	• wyjaśnia zjawisko elastyczności cenowej popytu
	Gospodarstwa domowe	• definiuje pojęcia: „gospodarstwo domowe”, „budżet domowy”, „deficyt budżetowy”	• wymienia i charakteryzuje główne źródła dochodów gospodarstw domowych	• wymienia i charakteryzuje główne rodzaje wydatków gospodarstw domowych: konsumpcyjne i inwestycyjne (z podziałem na stałe i zmienne) • ocenia strukturę wydatków własnej rodziny	• tworzy budżet domowy swojej rodziny, a następnie zarządza nim	• proponuje działania mające na celu zniwelowanie deficytu w budżecie domowym
	Konsument, czyli „król rynku”	• wyjaśnia znaczenie terminów: „konsument”, „gwarancja”, „reklamacja”, „zakupy na odległość”, „rękojmia”	• wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta • wymienia instytucje zajmujące się ochroną praw konsumentów oraz określa ich cele i zadania • podaje różnice między reklamacją a gwarancją	• wyróżnia prawa przysługujące konsumentom w wypadku zakupów na odległość • przedstawia prawa konsumenta z tytułu niezgodności towaru z umową	• przedstawia zasady składania reklamacji w wypadku niezgodności towaru z umową • przedstawia drogę egzekwowania własnych praw przez konsumenta	• wymienia akty prawne dotyczące ochrony praw konsumenta • wyjaśnia, na czym polega zjawisko zмовы cenowej
	Rola państwa w gospodarce	• wyjaśnia znaczenie terminów:	• wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje	• wymienia i charakteryzuje narzędzia oddziaływania	• określa cele polityki gospodarczej, a w jej	• przedstawia argumenty za

		„interwencjonizm państwowy”, „dobra publiczne” • wyjaśnia i rozróżnia pojęcia: „polityka makroekonomiczna” i „polityka mikroekonomiczna”	ekonomiczne państwa	państwa na gospodarkę • określa przyczyny ingerencji państwa w gospodarkę	ramach – polityki fiskalnej i polityki monetarnej	i przeciw ingerencji państwa w gospodarkę
	Budżet państwa	• wyjaśnia znaczenie terminów: „budżet państwa”, „podatek”, „dług publiczny”	• wymienia główne źródła dochodów państwa • wymienia główne wydatki budżetu państwa	• wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje budżetu państwa • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje	• ocenia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę	• formułuje wnioski na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących

				podstawowe zasady budżetowe		wartości deficytu budżetowego i długu publicznego państwa w relacji do PKB
PIENIĄDZ I BANKOWOŚĆ	Pieniądz	• wyjaśnia znaczenie terminów: „pieniądz”, „siła nabywcza”, „inflacja”, „stopa inflacji”	• omawia ewaluację pieniądza • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje formy pieniądza • wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza • identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji	• wymienia i charakteryzuje funkcje pieniądza • wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza • omawia skutki inflacji • przedstawia sposoby przeciwdziałania inflacji	• objaśnia obieg pieniądza w gospodarce	• omawia przyczyny zmian wartości pieniądza (siły nabywczej) • omawia poziom inflacji w Polsce w latach 1989–2010 oraz podaje jej przyczyny i działania, w których wyniku nastąpiło osłabienie dynamiki procesów inflacyjnych
	Banki	• wyjaśnia znaczenie terminów: „bank”, „system bankowy” • wymienia elementy systemu bankowego w Polsce	• wymienia i charakteryzuje funkcje banku centralnego • rozróżnia rodzaje banków ze względu na dominującą działalność • wyjaśnia różnice między bankami komercyjnymi a bankami spółdzielczymi	• wyjaśnia rolę banku centralnego w gospodarce • wymienia i charakteryzuje podstawowe narzędzia polityki pieniężnej NBP • określa znaczenie Rady Polityki Pieniężnej w kształtowaniu polityki pieniężnej NBP	• wyjaśnia, na czym polega polityka pieniężna banku centralnego • identyfikuje rodzaje polityki pieniężnej prowadzonej przez NBP • wykazuje zależność między zmianą stóp procentowych wprowadzoną przez NBP a oprocentowaniem kredytów udzielanych przez banki osobom fizycznym i przedsiębiorcom • wyjaśnia rolę banków w gospodarce	• podaje podstawowe różnice między bankami komercyjnymi a SKOK-ami

	Rachunki bankowe	- wymienia podstawowe rodzaje usług bankowych - rozróżnia rodzaje kont osobistych - wyjaśnia znaczenie terminów: „limit debetowy”, „kapitalizacja odsetek”, „karta płatnicza”	- wyjaśnia zasady funkcjonowania lokat bankowych, wymienia i charakteryzuje ich rodzaje - identyfikuje rodzaje kart płatniczych	- omawia zasady rozsądnego korzystania z karty kredytowej - wyjaśnia zasady wyboru najlepszej lokaty bankowej	- wyjaśnia różnice między stałym a zmiennym oprocentowaniem lokat bankowych - oblicza należne odsetki od lokat bankowych z uwzględnieniem różnego oprocentowania i kapitalizacji - porównuje oferty wybranych usług bankowych	wykazuje zależność między częstotliwością kapitalizacji odsetek a wielkością należnych odsetek od lokaty bankowej
	Kredyty	- wyjaśnia znaczenie terminów: „kredyt”, „kredyt konsumencki”, „rzeczywista roczna stopa oprocentowania”, „pożyczka”, „zastaw hipoteczny”, „spread walutowy”, „zdolność kredytowa” - podaje różnice między kredytem a pożyczką	- identyfikuje rodzaje kredytów wg różnych kryteriów (okresu kredytowania, waluty kredytu, przeznaczenia kredytu) - omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w wypadku umowy kredytu konsumenckiego	- wymienia i omawia kryteria wyboru najlepszego kredytu - wymienia najważniejsze kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki	- oblicza należne odsetki od zaciągniętego kredytu - ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie	wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie przyznawania kredytów
	Pozabankowe formy inwestowania	- wyjaśnia znaczenie terminów: „inwestowanie”, „instrument finansowy”, „papiery wartościowe”, „obligacje”, „bony skarbowe”, „weksle”, „akcje”, „fundusz inwestycyjny” - identyfikuje rodzaje	- wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych - rozróżnia formy inwestowania kapitału - wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji	- wymienia rodzaje obligacji ze względu na emitenta - wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne - wyjaśnia pojęcie „emisja akcji” i zna zasady emisji	- określa rodzaje akcji ze względu na sposób przenoszenia własności oraz wg uprawnień właścicieli akcji - wymienia i charakteryzuje rodzaje funduszy inwestycyjnych, uwzględniając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko	- wymienia typy obligacji skarbowych w Polsce - rozróżnia ceny akcji (nominalną, emisyjną oraz rynkową) - wyjaśnia pojęcia: „jednostka

		inwestycji wg różnych kryteriów (przedmiotu inwestycji, podmiotu inwestowania) • rozróżnia i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe			wystąpienia strat • oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie • dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania	uczestnictwa”, „certyfikat inwestycyjny” • wyjaśnia rolę, jaką w gospodarce odgrywają fundusze inwestycyjne
	Giełda	• definiuje pojęcie „giełda” oraz charakteryzuje jej rodzaje • wyjaśnia znaczenie terminów: „makler”, „indeks giełdowy”, „ceduła giełdowa”, „hossa”, „bessa”	• wymienia i charakteryzuje instytucje rynku kapitałowego w Polsce	• określa miejsce GPW w systemie rynku kapitałowego	• omawia rolę giełdy w gospodarce	• określa miejsce GPW na europejskim rynku kapitałowym

PODATKI I UBEZPIECZENIA	Podatki	• definiuje pojęcie „podatek” • wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna”, „podatnik”, „obowiązek podatkowy”, „przedmiot opodatkowania”, „stawka podatkowa”, „podstawa opodatkowania”	• argumentuje konieczność płacenia podatków • wymienia i charakteryzuje funkcje podatków • identyfikuje rodzaje podatków wg różnych kryteriów	• wymienia i omawia rodzaje podatków • charakteryzuje podatki progresywne, proporcjonalne i regresywne	• omawia rolę podatku VAT w polskim systemie podatkowym • ocenia system podatkowy w Polsce	• przedstawia argumenty za i przeciw wprowadzeniu podatku liniowego • wyjaśnia znaczenie terminu „Dzień Wolności Podatkowej” • porównuje stopień obciążenia podatkami obywatela w różnych krajach
---------------------------------------	-----------------------	---	---	---	---	---

	Ubezpieczenia	• wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie • wyjaśnia znaczenie terminów: „ubezpieczyciel”, „ubezpieczający”, „ubezpieczony”, „system zabezpieczenia społecznego”, „ubezpieczenia publiczne”, „ubezpieczenia prywatne”, „polisa ubezpieczeniowa”, „karencja”	• wymienia podstawowe obowiązki ubezpieczonego i ubezpieczyciela • wymienia filary systemu emerytalnego w Polsce	• wymienia i charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń wg różnych kryteriów (przedmiotu ubezpieczenia, stopnia swobody w zakresie nawiązania stosunku ubezpieczenia) • charakteryzuje poszczególne filary systemu emerytalnego w Polsce	• wskazuje związek pomiędzy swoją przyszłą aktywnością zawodową a wysokością emerytury • wyjaśnia, jaką rolę w gospodarce odgrywają fundusze emerytalne • omawia rolę Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w polskim systemie ubezpieczeń	• podaje różnice między redystrybutywnym a kapitałowym modelem ubezpieczeń społecznych
PRZEDSIĘBIORSTWO	Cele i rodzaje działalności gospodarczej	• wymienia i charakteryzuje ekonomiczne cele gospodarowania • wymienia i charakteryzuje społeczne cele gospodarowania	• wymienia i omawia czynniki produkcji • wymienia i charakteryzuje rodzaje działalności gospodarczej	• podaje przykłady działań zgodnych z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu	• określa rodzaj działalności gospodarczej wg PKD 2007	
	Klasyfikacja przedsiębiorstw	• wyjaśnia, kim jest przedsiębiorca • wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna”	• omawia klasyfikację wielkościową przedsiębiorstw • wymienia i charakteryzuje formy własności przedsiębiorstw	• wymienia i charakteryzuje formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw	• klasyfikuje rodzaje spółek • omawia znaczenie mikroprzedsiębiorstw w polskim systemie gospodarki	• określa rolę przedsiębiorstw z sektora MŚP w funkcjonowaniu polskiej gospodarki • wymienia i charakteryzuje formy związków

						spółek (korporacje, monopole, holdingi, koncerny)
	Zakładanie firmy	definiuje pojęcia „makrootoczenie przedsiębiorstwa”, „mikrootoczenie przedsiębiorstwa”	- wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej działalności gospodarczej - wskazuje najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa	wymienia i omawia czynniki warunkujące sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstwa	dostosowuje formę organizacyjno-prawną do profilu działalności przedsiębiorstwa	wypełnia zintegrowany wniosek CEIDG-1
	Biznesplan	- wyjaśnia, czym jest biznesplan - wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu - wyjaśnia pojęcia: „analiza rynku”, „rynek potencjalny”	wymienia i charakteryzuje elementy biznesplanu	- uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu niezależnie od etapów rozwoju przedsiębiorstwa - wyjaśnia, na czym polega analiza strategiczna SWOT	sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie	
	Zarządzanie przedsiębiorstwem	- definiuje terminy: „styl kierowania”, „motywowanie”, „efekt synergii” - wymienia i omawia zasady pracy zespołowej	- wymienia i omawia zasady organizacji pracy w firmie - wymienia cechy dobrego kierownika (lidera zespołu)	- wymienia i charakteryzuje elementy procesu zarządzania oraz jego przebieg - wymienia różne style zarządzania i wyjaśnia, na czym one polegają - wymienia i omawia cechy dobrego wykonawcy	dowodzi skuteczności łączenia różnych sposobów motywowania podwładnych	ocenia zastosowanie różnych stylów kierowania w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa i przedmiotu działalności

Etyka w pracy i w biznesie	• wyjaśnia znaczenie terminu „etyka zawodowa” • definiuje pojęcie „mobbing” • wyjaśnia pojęcie	• rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w wypadku pracodawcy i pracownika • wymienia działania etyczne i nieetyczne	• charakteryzuje reguły moralne i normy prawne jako elementy etycznego postępowania • wymienia zasady etycznego pracownika –	• wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie • analizuje przebieg kariery zawodowej osoby, która –	• analizuje przykładowy kodeks etyki zawodowej danej profesji (np. nauczyciela)
--	--	--	---	---	---

		„korupcja”	w biznesie - wymienia przejawy mobbingu, jego skutki oraz sposoby przeciwdziałania mobbingowi - identyfikuje rodzaje korupcji	kodeks etyczny wymienia przyczyny i skutki oraz sposoby przeciwdziałania korupcji	działając zgodnie z zasadami etyki – odniosła w życiu zawodowym sukces dowodzi negatywnego wpływu szarej strefy na gospodarkę	
PRACA	Rynek pracy	- definiuje pojęcia: „praca”, „humanizacja pracy”, „aktywność zawodowa”, „współczynnik aktywności zawodowej”, „bezrobocie” - wyjaśnia, czym jest rynek pracy, i wymienia jego uczestników	- przedstawia pracę jako wartość - wymienia i omawia bodźce skłaniające człowieka do podejmowania pracy - wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka	- omawia skutki nadmiernego popytu na rynku pracy - wymienia i charakteryzuje przyczyny oraz konsekwencje zjawiska nierównowagi na rynku pracy	analizuje popyt na pracę i podaż pracy, uwzględniając czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży pracy	oblicza na prostych przykładach współczynnik aktywności zawodowej
	Poszukiwanie pracy	- wyjaśnia, czym jest aktywne poszukiwanie pracy - wyjaśnia, jak rozpoznać własne predyspozycje i możliwości zawodowe	- wymienia i omawia sposoby poszukiwania pracy - wymienia zasady pisania CV i listu motywacyjnego - wymienia najczęstsze błędy w CV i listach motywacyjnych	- wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie rynku pracy (uwzględniające zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz najczęstsze oczekiwania pracodawców) - wymienia kompetencje miękkie, na które najczęściej zwracają uwagę pracodawcy - uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy - odróżnia wiarygodne	- wymienia i omawia elementy dokumentów aplikacyjnych - analizuje własne możliwości znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim - wyszukuje oferty pracy, uwzględniając własne możliwości i predyspozycje	wypełnia formularz Europass CV w języku polskim

				oferty pracy		
	Rozmowa kwalifikacyjna Autoprezentacja	- wymienia etapy procesu rekrutacji pracowników - wyjaśnia znaczenie terminu „rozmowa kwalifikacyjna”	- wyjaśnia znaczenie rozmowy kwalifikacyjnej w procesie rekrutacji - wymienia zasady przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej	- wymienia zasady dobrego zaprezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej - analizuje najczęściej zadawane pytania podczas rozmowy kwalifikacyjnej	- stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska - uczestniczy w rozmowie kwalifikacyjnej w warunkach symulowanych	
	Zatrudnienie	- wyjaśnia znaczenie terminów: „kodeks pracy”, „stosunek pracy”, „świadczenie pracy”, „płaca” - wymienia rodzaje umów o pracę - wymienia umowy cywilnoprawne (umowę-zlecenie i umowę o dzieło) - wymienia i omawia funkcje płacy - wymienia instytucje w Polsce stojące na straży praw pracowniczych	- wyjaśnia znaczenie Kodeksu pracy jako podstawowego aktu prawnego regulującego prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców - wymienia formy rozwiązania umowy o pracę - wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownika (w tym pracownika młodocianego) oraz pracodawcy - wymienia i charakteryzuje rodzaje płacy (minimalna, netto, brutto) - wymienia i charakteryzuje rodzaje systemów płac	- wymienia i omawia podstawowe zasady prawa pracy - analizuje formy wynagrodzenia wynikające z systemu płac, a następnie wskazuje wady i zalety każdej z nich z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy	- analizuje i interpretuje szczegółowe zapisy prawa pracy - analizuje formy zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, a następnie wskazuje podstawowe cechy odróżniające je od umowy o pracę - analizuje poszczególne rodzaje umów o pracę, a następnie wskazuje ich wady i zalety z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy - oblicza płacę netto	stosuje odpowiednie przepisy Kodeksu pracy w zależności od sytuacji problemowej
	Bezrobocie	wyjaśnia pojęcia:	wymienia warunki, które	identyfikuje rodzaje	uzasadnia potrzebę	proponuje działania

		„bezrobocie”, „stopa bezrobocia”, „osoba bezrobotna”, „BAEL”	trzeba spełnić, aby otrzymać status bezrobotnego • charakteryzuje rodzaje bezrobocia	bezrobocia ze względu na przyczynę i formę występowania • wymienia negatywne i pozytywne skutki bezrobocia • wymienia i omawia sposoby walki z bezrobociem (pasywne i aktywne)	aktywnej i efektywnej walki z bezrobociem • oblicza stopę bezrobocia • analizuje dane statystyczne dotyczące wielkości i struktury bezrobocia w Polsce • formułuje wnioski na temat bezrobocia w województwie, w którym mieszka	mające na celu ograniczenie bezrobocia w miejscu zamieszkania
	Sytuacja na rynku pracy w UE	• wymienia swobody wspólnego rynku i charakteryzuje swobodę przepływu osób	• analizuje stopę bezrobocia wg BAEL w krajach UE i wyciąga wnioski • podaje nazwy krajów UE o najwyższym poziomie bezrobocia	• wymienia przyczyny migracji zarobkowych Polaków • podaje nazwy państw będących głównym celem emigracji zarobkowej Polaków	• omawia zróżnicowanie warunków pracy i życia w UE (uwzględniając stopę bezrobocia i przeciętne roczne dochody) • omawia znaczenie gwarancji jednakowych praw w krajach UE	• analizuje możliwości zatrudnienia w krajach UE